ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ—
ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΙ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ

ΠΡΩΙΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΤΟΣ 13ον—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3837
ΤΕΤΑΡΤΗ
25
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1963

ΤΟ "ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ,, ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Η ΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Πρὸς «ἀποχαρακτηρισμὸν» τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ὡς «θεοκτόνου» ἢ εὐρυτέραν θρησκευτικὴν ἐπαφὴν μεταξὺ Χριστιανῶν, Ἰουδαίων καὶ Μουσουλμάνων;

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΗΓΗΝ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΤΩΝ "ΦΤΩΧΩΝ,,

ΤΗΝ 4ην Ἰανουαρίου 1964, ὁ Πάπας Παῦλος ΣΤ' θὰ ξεκινήση διὰ τὸ «προσκυνηματικὸν» ταξίδιόν του εἰς Ἱεροσόλυμα, παίρνοντας τὸ ἀεροπλάνον, ἀντὶ τῆς τυπικῆς ράβδου τοῦ πεζοπόρου...

Θὰ εἶναι ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἕνας ἡγέτης τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας θὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἀπὸ τότε, ποὺ ὁ Πέτρος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην πρὸς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ τὴν Ρώμην, ὅπου καὶ ἐθανατώθη τὸ ἔτος 67, οὐδεὶς Πάπας ἐκινήθη ἀκολουθῶν ἀντιστρόφως τὰ βήματά του, διὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς τόπους ὅπου ὁ Χριστὸς ἔζησεν, ἐδίδαξεν, ἐμαρτύρησεν. Καμμία εὐκαιρία — οὔτε ἡ εὕρεσις τοῦ Σταυροῦ ἀπὸ τὴν ἁγίαν Ἑλένην, οὔτε ἡ κατοχύρωσις τῆς Ἱερουσαλὴμ ὡς τόπου χριστιανικῆς λατρείας — δὲν ἐστάθη ἱκανὴ νὰ ἀπομακρύνη τοὺς Πάπας, οἱ ὁποῖοι καὶ εἰς τὰς Σταυροφορίας ἔστελναν ἀντιπροσώπους των... Ἐγώ, μετέθησαν ὡς προσκυνηταὶ κατ' ἐπανάληψιν ἀρχηγοὶ ἑτέρων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναγόρας, ὁ Πρίματος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ (δὶς) ὁ Πατριάρχης τῆς Μόσχας Ἀλέξιος.

Ἐξ ἄλλου, θὰ εἶναι ἡ πρώτη φορά, μετὰ πάροδον 159 ἐτῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Πάπας θὰ ἐξέλθη τοῦ Βατικανοῦ διὰ νὰ ταξιδεύση εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐν γένει. Κατὰ τὸ ἔτος 1804, ὁ Πάπας Πίος Ζ' ἐξηναγκάσθη νὰ μεταβῆ εἰς Γαλλίαν διὰ νὰ στέψη τὸν Ναπολέοντα ὡς αὐτοκράτορα καὶ τὴν «δούλην τοῦ Χριστοῦ Βικτωρίαν» (ὅπως ἀπεκάλει τὴν μαιτρέσσα του Ἰωσηφίνα) ὡς αὐτοκράτειραν. Τότε, ὁ Βοναπάρτης ὁ ὁποῖος προσωπικῶς ἦτο ἀγνωστικιστής, ἔκαμεν ἕνα συλλογισμόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ἐπεβεβαιώθη παγκοσμίως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κομμουνιστικὴν Ρωσσίαν· «Οὐδεμία κοινωνία —εἶπε— δύναται νὰ ἀνθέξη, ἄνευ ἠθικῆς. Δὲν ὑπάρχει καλὴ ἠθικὴ ἄνευ θρησκείας. Κατ' ἀκολουθίαν, μόνον ἡ θρησκεία παρέχει εἰς τὸ Κράτος στήριγμα σταθερὸν καὶ διώσιμον. Ἀρκεῖ ἡ θρησκεία αὐτὴ νὰ εὑρίσκεται στὰ χέρια τῆς κυβερνήσεως... Δὲν βλέπω εἰς τὴν θρησκείαν τὸ μυστήριον τῆς Ἐνσαρκώσεως, ἀλλὰ τὸ μυστήριον τῆς κοινωνικῆς τάξεως». Καὶ διαπνεόμενος ἀπὸ τοιαύτας ἀντιλήψεις, ἐπεζήτησε τὴν στέψιν του ἀπὸ τὸν Πάπαν, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς προσωπικῆς του φιλαυτίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παγίωσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ καθεστῶτος του ἢ τοὐλάχιστον τὴν χαλάρωσιν τῆς ἀντιδράσεως ἐναντίον του. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ὁ Πάπας, ἑρμηνεύων κατὰ τὸ δοκοῦν τὸ εὐαγγελικὸν «πᾶσα ἐξουσία ἐκ Κυρίου ἐστίν» καὶ ἀποβλέπων εἰς ἀπόσπασιν πλεονεκτημάτων διὰ τὸν Καθολικισμόν, τὸν ὁποῖον ὁ Ναπολέων εἶχε πάψει νὰ ἀναγνωρίζη ὡς «ἐπικρατοῦσαν» θρησκείαν τῆς Γαλλίας καὶ εἰξιν ἐπιδίδει νομοθετικῶς τὴν ἐλευθερίαν πάσης λατρείας, ἔκαμε τὸ μεγάλο ταξίδι, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὑπέμεινε σειρὰν ταπεινώσεων. Ἡ λειτουργία τοῦ Φονταινεμπλὸ τοῦ ἀπέδωσε πλουσίαν συγκομιδήν...

Τώρα, ποιὰ νὰ εἶναι ἡ σκοπιμότης τοῦ ταξιδίου τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης; —Διότι, φυσικά, κανεὶς δὲν στέκεται εἰς τὴν δικαιολογίαν τοῦ «προσκυνήματος»...

Ὑπάρχουν δύο γεγονότα, λίαν ἀξιοσημείωτα. Πρῶτον: Ἐνῶ ὁ Παῦλος ΣΤ' ἑτοιμάζεται ν' ἀναχωρήση διὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὁ Πάπας Πίος ΙΒ' τίθεται διεθνῶς ὑπὸ κατηγορίαν, μὲ τὸ Γερμανικὸν θεατρικὸν ἔργον «Ὁ Τοποτηρητής», διὰ τὴν ἀνοχὴν τοῦ Βατικανοῦ ἔναντι τῆς Χιτλερικῆς ἐκστρατείας ἐξολοθρεύσεως τῶν Ἑβραίων. Ἐνῶ ὁ προκάτοχός του Πίος ΙΑ' εἶχε καταδικάσει, δι' εἰδικῆς ποιμαντορικῆς ἐγκυκλίου του, γερμανιστὶ ἐκδοθείσης, τὸ «ἐθνικοσοσιαλιστικὸν» κίνημα, ἕνεκα τῆς φυλετικῆς του πολιτικῆς, διακηρύσσων ἐπισημότατα, ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἴμεθα ἀντισημῖται, διότι «πνευματικῶς εἴμεθα Σημῖται» — τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σταδιοδρομίας τοῦ Χίτλερ, ὅταν δὲν ἦτο τόσον ἐπικίνδυνος — ὁ διάδοχός του Πίος ΙΒ' ἐσιώπησεν ἐνώπιον τῆς ἐπιχειρηθείσης φρικτῆς «ὁλοκληρωτικῆς λύσεως» τοῦ Ἑβραϊκοῦ ζητήματος. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θεατρικὸν ἔργον, ἀφοῦ κυριολεκτικὰ «ἐσάρωσε» τὴν Γερμανίαν, τώρα παίζεται στὸ Παρίσι καὶ προκαλεῖ σφοδρὰς ἐπικρίσεις διὰ τὴν ἀνθρωπιστικὴ λιποταξίαν τῆς Ἁγίας Ἕδρας.

Δεύτερον: Ἡ διακόψασα διὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον Οἰκουμενικὴ σύνοδος τῶν Καθολικῶν ἔχει ὡς 4ον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ἐργασιῶν της τὴν «στάσιν τῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τῶν Ἑβραίων». Ἤδη ὁ ἰσχυρὸς παράγων τοῦ Βατικανοῦ Καρδινάλιος Μπέα παρουσίασεν ἕνα σχέδιον ἀποφάσεως, τὸ ὁποῖον — εἴποτε περισσότερον, εἴποτε ὀλιγώτερον — ἀποπλύνει τὸν Ἰουδαϊσμὸν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ καὶ προβαίνει εἰς «ἀποχαρακτηρισμόν» του ὡς «θεοκτόνου». Ὁ Καρδινάλιος Μπέα ἐδήλωσεν, ἐπὶ λέξει, εἰς τὴν Σύνοδον: «Μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ πλειοψηφία τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ δὲν ἦτο σύμφωνος εἰς τὴν θανάτωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Μόνον μία μειοψηφία, ὑποκινημένη ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, ἐκραύγαζεν «σταύρωσον!», ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, οἱ ἱερεῖς ἐφοβοῦντο νὰ θανατώσουν τὸν Κύριον τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, διὰ ν' ἀποφύγουν ἐξέγερσιν τοῦ λαοῦ».

Περαιτέρω, εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῶν Καθολικῶν ἐτονίσθη, ὅτι εἶναι καιρὸς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀποκαταστήση ἱστορικῶς τὸν Ἑβραϊκὸν λαόν, ὄχι μόνον διότι θὰ εἶναι ἡ ἀποκατάστασις μιᾶς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ διότι ἐπιβάλλεται νὰ ἐκριζωθῆ ὁ ἀντισημιτισμός, ὁ ὁποῖος ἐκαλλιεργήθη, κατὰ τὰ παλαιότερα χρόνια, ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἐδημιούργησε τὰ βάθρα τῶν φοβερῶν διωγμῶν, ποὺ ἐκηλίδωσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει.

Τὸ 1958, ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' εἶχεν ἀπαλείψει ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῶν Ἑβραίων ὡς «ἀνόμων» καὶ «πανοδύνων». Τὸ 1959, διέγραψεν ὁλόκληρον τὴν προσευχήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεφέρετο ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι, ζητοῦντες τὴν θανάτωσιν τοῦ Ἰησοῦ, ἔλεγαν ὅτι δέχονται νὰ βαρύνη τὸ αἷμα του ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν... Ὁ Παῦλος ΣΤ' ἔθεσε τὸ ὅλον ζήτημα εἰς τὴν Σύνοδον. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις, ἀλλὰ ἡ αἰφνιδία ἐξαγγελία τοῦ ταξιδίου του εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ μαρτυρεῖ ἐπαρκῶς περὶ τῶν προθέσεων τοῦ Ποντίφηκος εἰς τὸ ἄμεσον μέλλον.

Εἶναι, λοιπόν, δυνατὸν νὰ συναχθῆ τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς μίαν ἀποφασιστικὴν προσπάθειαν τῆς ἀνθρωπότητος νὰ ξεκαθαρίση τὴν πολεμικὴν κληρονομίαν καὶ ν' ἀπομακρύνη ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς Αὔριον τὰ ἐμπόδια εἰς τὴν κατανόησιν καὶ συνεργασίαν ὅλων τῶν λαῶν, ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἰδιαιτέρως δεβαρυμένη ἀπὸ τὸ παρελθὸν καὶ τελοῦσα πάντοτε ὑπὸ κατηγορίαν, θέλει νὰ προσφέρη τὴν συμβολήν της. Ἀναμφιβόλως, μία τέτοια προοπτικὴ εἶναι ἐξαιρετικὰ μακροπρόθεσμος. Διότι ἀποβλέπει πέραν τῆς ἁπλῆς συνεργασίας τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (ποὺ καὶ αὐτὴ εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολη) εἰς τὴν ἀποκατάστασιν καλυτέρων σχέσεων μὲ τὸν Ἰουδαϊσμὸν ἀφ' ἑνὸς καὶ μὲ τὸν Μουσουλμανισμὸν ἀφ' ἑτέρου, ἀφοῦ καὶ αἱ τρεῖς θρησκεῖαι συνδέονται μὲ τοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἡ Παλαιστίνη εἶναι πρωταρχικῶς ἱερὰ διὰ τοὺς Ἑβραίους, πέραν τῶν ἐθνικῶν δεσμῶν των, διότι εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ὁ Ἀβραὰμ ἐκλήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ θυσιάση τὸν υἱόν του Ἰσαάκ. Τὸν Ἀβραὰμ δέχονται καὶ προσκυνοῦν ἐπίσης οἱ Μουσουλμᾶνοι, ὡς Ἰμπραήμ. Ἐπίσης δέχονται καὶ προσκυνοῦν οἱ Μουσουλμᾶνοι τὴν Παρθένον Μαρίαν, ἂν καὶ δὲν ἀναγνωρίζουν τὸν Ἰησοῦν, εἰμὴ ὡς ἕνα ἐκ τῶν προφητῶν. Μετὰ τὴν Μέκκαν καὶ τὴν Μεδίναν, ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶναι ὁ «τρίτος ἱερὸς τόπος» διὰ τοὺς Μουσουλμάνους. Ὑπάρχουν θρησκευτικὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα, μέχρι ἑνὸς σημείου, θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐκφωνηθοῦν, ἀσκανδαλίστως, ταυτοχρόνως σὲ χριστιανικὸ ναό, ἑβραϊκὴ συναγωγὴ καὶ μουσουλμανικὸ τέμενος... Δὲν θὰ ἠμποροῦσε μίαν ἡμέραν νὰ συνεργασθοῦν αὐταὶ αἱ τρεῖς θρησκεῖαι, ἐν ὄψει, μάλιστα, τῆς προσδοκίας μιᾶς παγκοσμίου θρησκευτικῆς ἀνοχῆς καὶ κατανοήσεως;

Ὁ Πάπας Παῦλος ΣΤ' ἀπεφάσισε τὸ πρῶτον βῆμα, ἀλλὰ ὁ δρόμος εἶναι ἀθέατος...Ἤδη ἀνέκυψαν αἱ πρῶται δυσκολίαι, ἀπορρέουσαι ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν Ἰσραηλιτῶν καὶ Ἀράβων. Οἱ Μουσουλμᾶνοι ἐνέκριναν τὸ ταξίδι, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀποβιβασθῆ ὁ Πάπας εἰς τὸ Ἀμμάν, πρωτεύουσαν τῆς Ἰορδανίας, ἐκεῖθεν δὲ νὰ εἰσέλθη εἰς τὸ Ἰορδανικὸν τμῆμα τῆς Ἱερουσαλήμ, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν τμῆμα τῆς πόλεως. Οἱ Ἑβραῖοι παρηγορήθησαν ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πάπα ὅπως ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν ἐξ Ἰορδανίας ἀναχώρησίν του, ἐπισκεφθῆ τὴν Γαλιλαίαν. Σημειωτέον, ὅτι τὸ Βατικανὸν δὲν ἔχει ἀναγνωρίσει τὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ, ἐνῶ μὲ τὴν Ἰορδανίαν ἁπλῶς δὲν διατηρεῖ διπλωματικὰς σχέσεις. Ἑβραῖοι καὶ Ἄραβες ὑποβλέπουν ἀλλήλους. Καὶ ἀμφότεροι οἱ λαοὶ ὑποπτεύονται τοὺς δυτικούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τόσα ὑπέφεραν εἰς τὸ παρελθόν. Ὥστε, ὑπάρχουν πεδιάδες δυσκολίαι πρὸς ὑπερνίκησιν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ταξίδιον τοῦ Πάπα ἔχει τὴν σημασίαν του: Θ' ἀποτελέση μίαν ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἀρχικῶν πηγῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Θὰ ὑπενθυμίση, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πρὶν γίνη Ἑλληνικὴ καὶ Λατινική, ἦτο Σημιτική. Θὰ ἐπισημάνη — διατί ὄχι; — τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἱερουσαλὴμ εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ τὸ Νέον Δελχί, ἑπομένως δύναται ν' ἀποβῆ τὸ παγκόσμιον θρησκευτικὸν κέντρον. Ὅταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς μεγαλυτέρας ἀνὰ τὸν κόσμον μερίδος τοῦ Χριστιανισμοῦ, διὰ πρώτην φοράν, εἴκοσι αἰῶνας μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς θρησκείας αὐτῆς, κινῆται εἰς προσκύνησιν τοῦ λίκνου της, αὐτὸ τὸ σημαντικὸν γεγονὸς μπορεῖ νὰ γίνη μία ἀληθινὰ ἱστορικὴ ἀφετηρία.

Ἴσως, τὰ σχέδια τοῦ Πάπα Παύλου ΣΤ' νὰ μὴν εἶναι τόσον μεγαλεπήβολα. Ἴσως ἡ ἐπίσκεψις εἰς τὴν Παλαιστίνην νὰ εἶναι μόνον κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, νὰ ἀποβλέπη, δηλαδή, εἰς ὑπογράμμισιν τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ἰδρυτὴς τῆς θρησκείας μας ἦτο ἕνας ἐργάτης, ἑπομένως ἐπιβάλλει τοῦτο τὸ γεγονὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀναμορφωθῆ, ὥστε νὰ καλύψη τὰς νομίμους κοινωνικὰς προσδοκίας τῶν ἐργαζομένων τάξεων. Διότι ναὶ μὲν ὁ Ἰησοῦς ἀπεγοήτευσε τοὺς ὑποδούλους εἰς τὸν Ρωμαϊκὸν ζυγὸν Ἰουδαίους, ποὺ ἔβλεπαν εἰς τὸ πρόσωπόν του τὸν «Μεσσίαν», τὸν ἀγωνιστὴν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως τῆς ἐποχῆς, ὅταν τοὺς εἶπεν ὅτι ἡ βασιλεία του δὲν ἦτο «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου»· ἀλλά, ἡ σύγχρονη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεράση τὴν δεινὴν κρίσιν της, ἐὰν, περιοριζομένη εἰς τὸ κήρυγμα τῆς ἐπουρανίου βασιλείας—τὸ ὁποῖον, βέβαια, θεμελιώνει ἕνα κώδικα ἠθικῆς, βάσει τῆς πίστεως περὶ τοῦ ἀντιπεπονθότος—κωφεύση περαιτέρω εἰς τὸ αἴτημα τῶν λαῶν περὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης.

Τὸ ἐνδεχόμενον τοῦ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος τῆς Παπικῆς ἐπισκέψεως στηρίζεται εἰς τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ Ποντίφηξ θὰ ταξιδέψη, εἴτε προσκληθείς, εἴτε παρακινηθείς, ἀπὸ τὸν αἰδεσιμώτατον Γκωτιέ, ἱερέα—ἐργάτην, ἱδρυτὴν εἰς Ναζαρὲτ τῆς «Ἀδελφότητος τῶν συντρόφων τοῦ Ἰησοῦ Ξυλουργοῦ». Οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτὸ τὸ ἐργατικὸν τάγμα καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια, ἐργάζονται πρωτίστως ὡς ξυλουργοί, ἁλιεῖς, ὑφαντουργοί, κτίσται κλπ. καὶ δευτερευόντως κηρύσσουν. Κατ' οὐσίαν, κηρύσσουν ἐργαζόμενοι καὶ συμμεριζόμενοι τοὺς μόχθους καὶ τοὺς πόνους τῶν ἐργαζομένων, εἰς ἕνα κόσμον σπαρασσόμενον ἀπὸ τὴν ἀδικίαν καὶ τὸν φόβον...

Τέλος, ὡς πρὸς τὴν ἀντίθεσιν τῶν ἀνατολικῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα περὶ συναντήσεως ὅλων τῶν χριστιανικῶν ποιμεναρχῶν εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους— καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν ἀντίθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας— θὰ πρέπει νὰ σημειωθῆ, μελαγχολικά, ὅτι «ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται» συχνά... Ὅταν ὁ Πάπας Πίος Ζ' ἀνεχώρει διὰ νὰ στέψη τὸν Ναπολέοντα καὶ νὰ λάβη εἰς ἀντάλλαγμα «περίπου ἕνα βασίλειον» ὑπὲρ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἕνας ἐκ τῶν ἀντιπάλων του, ὁ Καρδινάλιος Ἰωσήφ εἰς τὴν Ἁγίαν Πετρούπολιν ἔγραφαν: «Εὔχομαι ἐξ ὅλης καρδίας νὰ ἀποθάνη καθ' ὁδόν... τοῦτο θὰ ἠυχόμην καὶ διὰ τὸν πατέρα μου, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ βαδίση πρὸς τὴν ἀτίμωσιν...».

Σήμερα, τὸ ταξίδι τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος καὶ ἡ πιθανὴ συνάντησίς του μὲ τὸν Πατριάρχην τοῦ Βυζαντίου καλύπτονται μὲ ἐρωτηματικὰ μυστηρίου καὶ δόλου. Μόνον ὁ Κύριος, ὅστις ὑπῆρξε κάποτε τὸ Θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ, γνωρίζει ποίαν θέσιν θὰ λάβη αὐτὸ τὸ ὁπωσδήποτε σημαντικὸν περιστατικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν...

ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

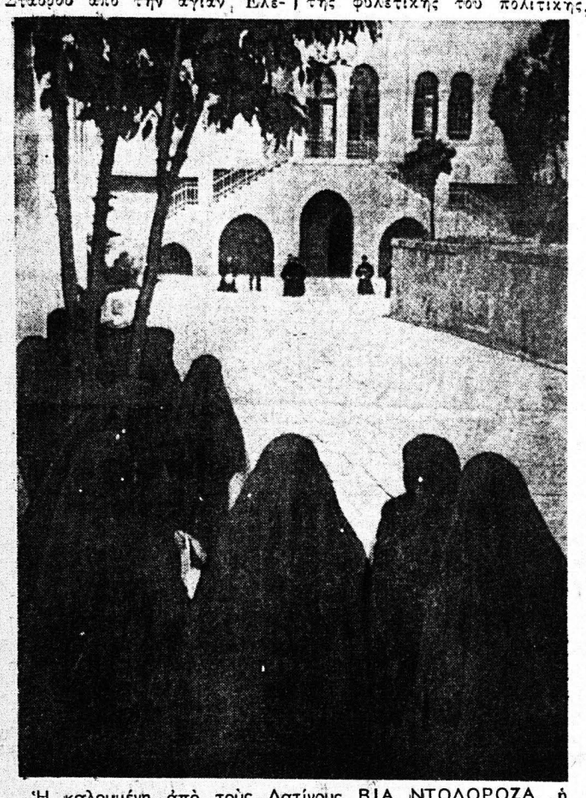

Ἡ καλουμένη ἀπὸ τοὺς Λατίνους ΒΙΑ ΝΤΟΛΟΡΟΖΑ, ἡ «Ὁδὸς τοῦ Πόνου», ἡ ἄγουσα πρὸς τὸν Γολγοθᾶν, τὸν τόπον ὅπου συνετελέσθη τὸ μυστήριον τῆς Λυτρώσεως, ἱερὸν δι' ὅλους τοὺς Χριστιανούς, ἀσχέτως τοῦ γενεαλογικοῦ των δένδρου...

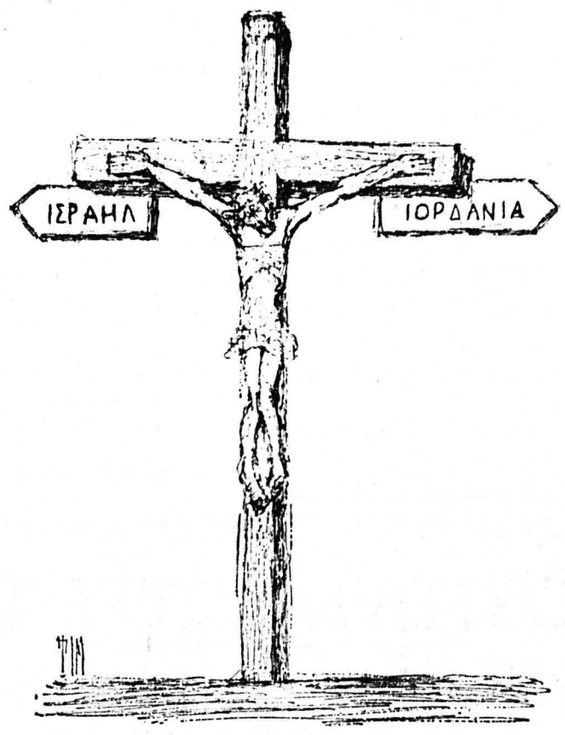

Ὁ διχασμὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἕνα παραστατικὸν σχέδιον

Ἰουδαῖοι καιόμενοι ζωντανοί. Ξυλογραφία τοῦ 1493 εἰς Νυρεμβέργην, τὴν πόλιν ποὺ θὰ ἐγίνετο ἔπειτα ἀπὸ 440 ἔκτοτε χρόνια λίκνον τῆς Χιτλερικῆς θηριωδίας

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἠλίας Τσιριμῶκος

Τιμὴ εἰς μίαν προσωπικότητα καὶ δικαίωσις ἑνὸς ἀγῶνος

ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑΚΗ

Πραγματικά, κατέπληξε, συνεκλόνισε, ἐνθουσίασε τὴ Χώρα, τὸ ὑψηλὸ δημοκρατικὸ κήρυγμα τοῦ νέου προέδρου τῆς Βουλῆς. Ἐδῶ, σ' αὐτὸν τὸ τόπο ὅπου ὁ λόγος ἀποτελεῖ παράδοση καὶ ἱερὴ παρακαταθήκη, στὴν πατρίδα τῆς δημοκρατίας, ἡ ὑπέροχη δωρικὴ δημηγορία τοῦ Ἠλία Τσιριμώκου, ἄγγιξε τὰ μύχια τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Καὶ δὲν ἀποτελεῖ ὑπερβολή, ὅτι, τὸ παλμῶδες αὐτὸ κήρυγμα πίστεως εἰς τὰ δημοκρατικὰ ἰδανικά, θὰ σταθῆ κάποτε πλάϊ στὸν Περικλέους Ἐπιτάφιο...

⁂

Γιὰ «ἐπαναπατριασμὸ τῆς δημοκρατίας», εἶχε μιλήση ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, τὶς ἡρωϊκὲς ἡμέρες τοῦ ἀνενδότου ἀγώνος. Τότε, καλλιτέχνης τοῦ λόγου κι' αὐτός, ἔσπερνε στὶς λαϊκὲς ψυχὲς τὸ σπόρο τῆς ἐλευθερίας. Σήμερα ἡ Δημοκρατία ξαναγύρισε στοὺς Ναούς της. Μέσα στὴν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, στὸ Παλλάδιο τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν, τῶν λαϊκῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν λαϊκῶν κατακτήσεων, ἐκεί, ἀπὸ τὴν ἱερὴ ἕδρα τοῦ προέδρου, ξανακούστηκε ἡ ἀκατανίκητη φωνὴ τῆς δημοκρατίας.

⁂

Δεκαετίες ὁλόκληρες, ἡ ἀντιδραστικὴ δεξιά, ἄλλοτε φίμωνε καὶ διέλυε σκαιὰ τὴ Βουλή, παραδίδοντας τὸ Λαὸ στὶς δικτατορίες τῶν νάνων. Ἄλλοτε, καταρρακώνοντας τὸ πολίτευμα, μετέβαλλε τοὺς βουλευτὰς σὲ ἄφωνους κληρωτοὺς τοῦ ἀπιθάνου στρατάρχη. Τέλος, «κατρακυλώντας πιὸ βαθειὰ στοῦ κακοῦ τὴ σκάλα», βούλιαζε τὰ ἰδανικὰ στὸ τέλμα μιᾶς μονοκόμματης πλειοψηφίας, πού, ἀγελαῖα, στήριζε «χωρὶς περίσκεψιν, χωρὶς λύπην, χωρὶς αἰδώ», τὴν χυδαιότητα καὶ τὴν βιαιότητα...

⁂

Ἄνθισαν οἱ ἀγῶνες καὶ ἦρθε ἡ Τρίτη Νοεμβρίου. Ἡ δημοκρατία ἐνίκησε τὴν πρώτη της Νίκη. Κυβερνήτης ἄξιος, ὁδηγεῖ τὸ Ἔθνος στοὺς δρόμους τῆς προόδου ὁ Γεώργιος Παπανδρέου. Ἱεροφάντης τῆς πίστεως στὴν ὁλοκληρωμένη δημοκρατία, ὁδηγεῖ τὶς ψυχὲς στὶς ὑψηλὲς κορυφὲς τῶν ὡραίων ἰδανικῶν ὁ Ἠλίας Τσιριμῶκος.

Ὁ νέος ἄνεμος, ξεπερνάει τὰ στενὰ ὅρια τῆς χώρας. Ὅλα αὐτὰ τὰ μαῦρα χρόνια, πνιγμένη στὴ «χυδαιότητα καὶ τὴν βιαιότητα», ἀποικία τῶν ξένων καὶ ἔρμαιο τῆς ὀλιγαρχίας, ἡ Ἑλλάδα, ἦταν πιὰ τὸ διεθνῶς ἀνυπόληπτο κράτος. Μάθαιναν οἱ ξένοι, πὼς στὸν τόπο τοῦ Περικλῆ καὶ τοῦ Βενιζέλου, αἱματοκύλιζαν τοὺς φοιτητὲς γιατὶ ζητοῦσαν «προῖκα στὴν παιδεία», δολοφονοῦσαν τοὺς βουλευτὲς γιατὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν Εἰρήνη, ζητοῦσαν πιστοποιητικὰ φρονημάτων ἀπὸ τοὺς ὁδοκαθαριστές. Τώρα, διεθνῶς, ἡ χώρα ξαναβρίσκει τὸ χαμένο κύρος της. Πρόεδρος στὴν Βουλή, εἶναι ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς διεθνοῦς ἑνώσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου. Ἀρχίζει καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὸν Ἕλληνα, ἡ ὥρα τῶν δικαιωμάτων.

⁂

Μαίνεται ὁ βαρυπενθὼν Τῦπος τῆς ἡττημένης δεξιᾶς. Ὁ Ἠλίας Τσιριμῶκος, πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων! Λυσσώδη ὀκτάστηλα χυδαίων ὕβρεων ἐξαπολύουν τὰ θλιβερὰ πρωτοπαλλήκαρα τοῦ δημοσιογραφικοῦ κιτρινισμοῦ. Δηλητηριώδη σχόλια καὶ πικρόχολες «συμβουλές», βλέπουν τὸ φῶς στὶς πιὸ σοβαρὲς δημοσιογραφικὲς θεραπαινίδες τῆς ὀλιγαρχίας. Ὁ Ἠλίας Τσιριμῶκος, πρόεδρος τῆς Βουλῆς...

⁂

Καὶ εἶναι εὐεξήγητη ἡ ἀσυγκράτητη λύσσα τῆς δεξιᾶς. Ἀδυσώπητο τὸ νυστέρι, ἔφθασε μέχρι τὰ βάθη τῆς πιὸ κρυφῆς πληγῆς της. Μαίνεται ἡ παράταξη ποὺ ἀπὸ τὰ σπλάχνα της ξεπήδησαν οἱ Τσολάκογλου καὶ οἱ Λογοθετόπουλοι, οἱ Ράλληδες, οἱ Γιοσμάδες. Οἱ ἀπόντες καὶ οἱ προσκυνημένοι, οἱ Δοξοῦλες... Προχθὲς ἀκόμη, θλιβερὰ «διακεκριμένος» ὑπουργὸς τοῦ Καραμανλῆ, εἶχε διακηρύξη μέσα στὴν Βουλή, ὅτι, δικαίωνε τὴν συνεργασία μὲ τὸν κατακτητή, ἡ «ἔντιμος πενία!».

Εἶναι εὐεξήγητη ἡ λύσσα τῆς δεξιᾶς. Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἠλία Τσιριμώκου, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, γιὰ πρώτη φορά, τιμήθηκε ἡ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ.

⁂

«Εἶσθε ἡ ἐσωτερικὴ κατοχὴ καὶ εἴμεθα ἡ ἐθνικὴ ἀντίστασις», διεκήρυσσε ὁ Γεώργιος Παπανδρέου τὶς ὡραῖες ἡμέρες τοῦ ἀνενδότου. Καὶ ἦρθε. ἐπὶ τέλους, ἡ ὥρα τῆς ἀντιστάσεως! Θλιβερὰ λάθη, ἐξτρεμισμοί, ξένες ἐπεμβάσεις, ἐμφύλια πάθη σκέπασαν μὲ στάχτη τὴν ὁλόλαμπρη δόξα τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως. Κυριάρχησαν οἱ Κουΐσλιγκς, ξεθάρρεψαν οἱ καταδότες, ἀποκάλυψαν τὸ πρόσωπό τους οἱ μασκοφόροι προδότες τῶν μπλόκων. Ἀνεδείχθησαν οἱ ἀπόντες συντροφιὰ μὲ τοὺς συνεργάτες τῶν Μέρτεν.

Οἱ θυσίες, τὰ ποτάμια τῶν αἱμάτων, οἱ νίκες, ξεχάστηκαν. Ἡ ἀντίσταση συκοφαντήθηκε, κυνηγήθηκε, χτυπήθηκε.

Φύσηξε ὅμως ὁ ἄνεμος καὶ οἱ σκληροὶ ἀγῶνες τῆς τελευταίας διετίας μᾶς ἔκαναν νὰ ζητήσουμε καὶ νὰ βροῦμε τὸ μεγάλο παλμὸ τῆς ἀντιστάσεως... Καὶ βρίσκοντάς τον, ὥριμοι πιά, νὰ νιώσουμε καὶ νὰ τιμήσουμε τὸ βαθύτερο νόημά της.

⁂

Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἠλία Τσιριμώκου, τιμήθηκε ὁ ἄγνωστος ἀντάρτης τοῦ ΕΛΑΣ, τῶν ΕΟΕΑ, τῆς ΕΚΚΑ. Ἐκεῖ, στὴν ἱερὴ θέση τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, στέκει τώρ